

СТАНОВИЩЕ

по конкурса за заемане на академична длъжност „професор” по специалност „Физиология на растенията” съгласно обявата в ДВ брой 62 от 12.08.2011 г. за нуждите на секция „Фотосинтеза” към Института по физиология на растенията и генетика (ИФРГ) при БАН

с кандидат: **Цонко Деков Цонев, доктор, доцент в ИФРГ - БАН**

от **Емилия Любомирова Апостолова, доктор, доцент в ИБФБМИ – БАН**

Доц. Цонко Деков Цонев е единствен кандидат на обявения конкурс. Доц. Цонев през 1990 г. е защитил дисертация за получаване на научната степен „кандидат на биологическите науки”(доктор), а през 1991 г. е получил научното звание „ ст. н. с. II” (доцент). Общият брой на публикациите на кандидата е 117. Доц. Цонев участва в конкурса с 60 публикации (с общ импакт фактор 86.863), като 42 от тях са отпечатани в реномирани международни списания с импакт фактор (Journal of Experimental Botany, Plant&Cell Physiology, Environmental Pollution, Annals of Botany, Biochemistry, Journal of Plant Physiology, Photosynthesis Research, Plant Biology, Physiologia Plantarum и др.), 6 в български списания с импакт фактор, 2 в чуждестранни издания без импакт фактор, 6 в български списания без импакт фактор и 4 в сборници от конгреси и симпозиуми у нас и в чужбина. Трудовете на доц. Цонев са цитирани 971 пъти от наши и чужди автори, което е доказателство за актуалността на разработвания от него проблем.

Доц. Цонев има ясно изразен профил в научно-изследователската си работа и напълно отговаря на изискванията на обявения конкурс. Неговата изследователска дейност е в областта на растителната физиология и е насочена към изясняване на механизмите на адаптация на фотосинтетичния апарат към непрекъснато променящите се условия на околната среда и устойчивостта му към абиотичен стрес.

Основните приноси на кандидата са резултат от работата му в четири направления:

1. Изследване на светлинно-индуцираните промени във фотосинтетичния апарат и механизмите на фотоинактивация и защита. Изследвайки механизмите на фотозащита е установена връзка между количеството на излишна енергия, скоростта на инактивация и температурата. Съществено значение има и направеното заключение, че светлинно-индуцираните структурни промени, в тилакоидните мембрани от висши растения и светосъбиращ комплекс 2, могат да се обяснят с топлинни флукутации дължащи се на дисипация на излишната възбуждаща енергия. Въз основа на изучаване на кинетиката на нефотохимичното гасене (NPQ) на хлорофилната флуоресценция при различни условия е предложена хипотеза за природата на промените свързани с енергетично зависимия компонент на NPQ.

2. Функционална активност на фотосинтетичния апарат под влияние на абиотични стресови фактори. При изследванията на фотосинтезата на различни растителни видове (фасул, памук, грах, пшеница, ечемик) в условия на абиотичен стрес (засушаване, ниска и висока температура, засоляване) не само е направена оценка на промените в параметрите на фотосинтезата, но са посочени и причините за настъпващите изменения във фотосинтетичните показатели и са посочени възможности за преодоляване на неблагоприятните ефекти. Едно допълнително сравнение на резултатите за промените на различните растителни видове в условия на абиотичен стрес може да даде полезна информация за чувствителността на дадения растителен вид към определени екстремни условия

3. Изследванията за влиянието на тежките метали върху фотосинтетичната активност на растенията са ценни и могат да бъдат използвани за оценка на неблагоприятното влияние на замърсяване върху растителните видове.

4. Разработване на нови методични подходи за изучаване влиянието на факторите на околната среда върху фотосинтетичния апарат: разработване на преносима система с ръчен скенер за измерване на листната площ, разработена е многоканална измерителна система MMS-05 за продължително и синхронно наблюдение CO₂ концентрацията, разработване на локализирана (LOF) сиситема за обогатяване с озон за изследване на силни и кратковременни ефекти на озона при физиологични експериминти с листа.

Доц. доктор Цонко Цонев е бил ръководител на две защитени дисертации за получаване на научната и образователна степен „доктор” (Аймен Котб Метуали, 1997 и Мая Димова Ламбрева, 2007). В представените за конкурса материали е представен списък за участие в 21 национални и международни проекти, като на 7 от тях доц. Цонев е ръководител. Всички проекти са свързани с основната проблематика на кандидата. Смятам, че доц. Цонев има потенциал както да подготвя и обучава млади хора, така и да ръководи проекти и научни колективи.

Заклучение

Единственият кандидат по конкурса, **доц. Цонко Деков Цонев** е изграден изследовател в областта на растителната физиология и признат научен капацитет в тази област. Той отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на ИФРГ при БАН, затова убедено препоръчвам на почитаемите членове на НЖ да предложат на НС на ИФРГ – БАН да бъде избран за академичната длъжност „професор” по специалност „физиология на растенията” в секция „Фотосинтеза” към ИФРГ-БАН.

24.11.2011 г.

София

Подпис:.....

/доц. доктор Емилия Апостолова/